

ROZPORZĄDZENIE WYKONAWCZE KOMISJI (UE) 2021/1007**z dnia 18 czerwca 2021 r.****zmieniające rozporządzenie wykonawcze (UE) 2018/274 w odniesieniu do analitycznej bazy danych izotopowych i kontroli w sektorze wina**

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 352/78, (WE) nr 165/94, (WE) nr 2799/98, (WE) nr 814/2000, (WE) nr 1290/2005 i (WE) nr 485/2008 ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 89 ust. 6,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Unijny sektor wina jest w dużym stopniu narażony na oszustwa, ponieważ większość produkcji unijnej opiera się na systemach certyfikacji jakości, a mianowicie chronionej nazwie pochodzenia („ChNP”) i chronionym oznaczeniu geograficznym („ChOG”), które przyznaje się produktom uznanym za spełniające kryteria jakości i które ułatwiają producentom wprowadzanie ich produktów do obrotu. Główne podejrzewane naruszenia dotyczą uzurpacji pochodzenia, np. poprzez celowe i niezgodne z prawem wprowadzanie do obrotu i etykietowanie gorszego wina jako wina, któremu przyznano ChNP lub ChOG, lub poprzez niezgodne z prawem rozcieńczanie wina lub dodawanie do niego cukru. Gospodarczy wpływ nieuczciwej działalności w unijnym sektorze wina szacuje się na 1,3 mld EUR rocznie, co stanowi 3,3 % wartości sprzedaży unijnego sektora wina. Oprócz oczywistych bezpośrednich skutków gospodarczych dla sektora wina wynikających z takich oszustw, potencjalnie istnieje jeszcze większe ryzyko naruszenia reputacji sektora wina w przypadku, gdyby poważne oszustwo doprowadziło do utraty zaufania konsumentów i ograniczeń w handlu, szkodząc tym samym ogólnym interesom unijnego sektora wina.
- (2) W związku z tym istnieje potrzeba usprawnienia i zintensyfikowania walki z oszustwami w unijnym sektorze wina, w szczególności w odniesieniu do funkcjonowania analitycznej bazy danych izotopowych, o której mowa w art. 39 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2018/273 ⁽²⁾, oraz w odniesieniu do koordynacji powiązanych obowiązków w państwach członkowskich i z europejskim ośrodkiem referencyjnym ds. kontroli w sektorze wina (ERC-CWS). Stanowi to wkład w realizację opracowanej przez Komisję „Strategii »od pola do stołu« na rzecz sprawiedliwego, zdrowego i przyjaznego dla środowiska systemu żywnościowego” ⁽³⁾. Zwłaszcza w odniesieniu do jednego z priorytetów, którym jest zwalczanie fałszowania żywności w całym łańcuchu dostaw żywności, wprost wzywa się Komisję do zintensyfikowania walki z fałszowaniem żywności, aby zapewnić równe warunki działania podmiotom gospodarczym oraz wzmocnić uprawnienia organów kontrolnych i organów egzekwowania prawa.
- (3) Przepisy dotyczące analitycznej bazy danych izotopowych oraz szczegółowe przepisy dotyczące kontroli określono w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2018/274 ⁽⁴⁾. Należy dostosować zawartość analitycznej bazy danych izotopowych w celu lepszego odzwierciedlenia realiów unijnego sektora wina. Biorąc pod uwagę średnią z ostatnich 5 lat unijnej produkcji wina, udział win, którym przyznano ChNP lub ChOG, wykazuje stałą tendencję wzrostową, osiągając ponad 60 % łącznej produkcji. W roku gospodarczym 2019/2020 udział ten wyniósł prawie 70 %. W związku z tym oraz zważywszy że wina, które uznano za ChNP lub ChOG, są bardziej narażone na oszustwa, konieczne jest uwzględnienie większej części tych win, obecnie wynoszącej 40 % wszystkich win objętych ChNP lub ChOG w Unii, w bazie danych.

⁽¹⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 549.

⁽²⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2018/273 z dnia 11 grudnia 2017 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 w odniesieniu do systemu zezwoleń na nasadzenia winorośli, rejestru winnic, dokumentów towarzyszących i świadectw, rejestru przychodów i rozchodów, obowiązkowych deklaracji, powiadomień i publikowania zgłoszonych informacji, oraz uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do odpowiednich kontroli i kar, zmieniające rozporządzenia Komisji (WE) nr 555/2008, (WE) nr 606/2009 i (WE) nr 607/2009 oraz uchylające rozporządzenie Komisji (WE) nr 436/2009 i rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/560 (Dz.U. L 58 z 28.2.2018, s. 1).

⁽³⁾ COM(2020) 381 final.

⁽⁴⁾ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2018/274 z dnia 11 grudnia 2017 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 w odniesieniu do systemu zezwoleń na nasadzenia winorośli, certyfikacji, rejestru przychodów i rozchodów, obowiązkowych deklaracji i powiadomień dokumentów towarzyszących i rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do odpowiednich kontroli i uchylające rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/561 (Dz.U. L 58 z 28.2.2018, s. 60).

- (4) Pobieranie próbek winogron oraz czynności i analizy niezbędne do uzyskania danych do analitycznej bazy danych izotopowych wymagają wysokiego poziomu zasobów, co może prowadzić do opóźnień w dostarczaniu tych danych. Aby przezwyciężyć trudności w dostarczaniu terminowych i pełnych informacji, państwa członkowskie powinny mieć możliwość postanowienia, że próbki winogron uprawianych do produkcji win objętych ChNP lub ChOG mogą być pobierane przez podmiot zarządzający ChNP lub ChOG, w koordynacji z wyznaczonymi laboratoriami, w przypadkach gdy wyznaczone laboratoria nie dysponują wystarczającymi zasobami, aby samodzielnie przeprowadzić pobieranie próbek. Współpraca między tymi organami, ERC-CWS i wyznaczonymi laboratoriami państw członkowskich będzie miała zasadnicze znaczenie dla zwalczania nieuczciwych praktyk mających wpływ na wina objęte ChNP lub ChOG, które stanowią większość unijnej produkcji wina.
- (5) Brak danych izotopowych i niekompletne zbiory danych mogą prowadzić do opóźnień lub nawet podważać wyniki dochodzeń w sprawach podejrzeń popełnienia oszustwa w sektorze wina, co mogłoby doprowadzić do wprowadzenia na rynek podrobionego wina. Brak danych zagraża nie tylko reputacji unijnych win, ale również może mieć wpływ na wysokość stosowanych podatków akcyzowych. Stwarza to ryzyko, że podatek dochodowy będzie stosowany w odniesieniu do nieprawidłowo oznakowanych kategorii win. W związku z tym konieczne jest udoskonalenie obecnych ram prawnych dotyczących analitycznej bazy danych izotopowych, tak aby zapewnić jej aktualizację w określonym terminie, a tym samym zapewnić lepszą ochronę przed oszustwami w unijnym sektorze wina. Ze względu na pewne problemy atrybucji w niektórych państwach członkowskich należy również wyjaśnić, które zainteresowane strony mają prawo dostępu do próbek i dokumentacji.
- (6) Aby usprawnić procedury prowadzenia dochodzeń w sprawie podejrzenia popełnienia oszustwa w odniesieniu do przesyłki wina, należy zaostrzyć obecne przepisy. Należy ustalić terminy, po których upływie należy przekazać właściwemu organowi na terytorium, na którym znajduje się miejsce rozładunku, wszystkie istotne dostępne dane niezbędne do sprawdzenia, czy podejrzanе wino jest zgodne z przepisami Unii w sektorze wina. Należy doprecyzować rolę podmiotów odpowiedzialnych za poszczególne etapy procedury dochodzeniowej.
- (7) Zestawów danych dotyczących pomiarów izotopowych i wszelkich powiązanych wyników z analitycznej bazy danych izotopowych nie podaje się do wiadomości publicznej. Jest to uzasadnione obawą, że upublicznienie takich informacji dostarczyłoby informacje oszustom, którzy mogliby je wykorzystać na swoją korzyść. Ponadto niewłaściwe wykorzystanie takich informacji zaszkodziłoby renomie niektórych win. Powinno być jednak możliwe podanie do wiadomości publicznej niektórych zanonimizowanych danych dotyczących przypadków oszustw poprzez publikowanie rocznego sprawozdania zawierającego najważniejsze wyniki kontroli w sektorze wina w oparciu o wykorzystanie bazy danych. Należy zatem doprecyzować zasady dotyczące sporządzania sprawozdania rocznego.
- (8) Podczas przeprowadzania kontroli produktów sektora wina transportowanych luzem napotkano trudności, ponieważ produkty te są bardziej narażone na nieuczciwe praktyki niż oznakowane produkty butelkowane wyposażone w jednorazowe zamknięcia. W związku z tym, w przypadku gdy właściwy organ nie został na czas poinformowany za pośrednictwem systemu komputerowego lub systemu informatycznego o przybyciu przesyłki produktów sektora wina przewożonych luzem, należy zastosować środki w celu zapewnienia, aby właściwy organ w miejscu rozładunku był w stanie przeprowadzić niezbędne kontrole przed opuszczeniem przez produkt zakładu odbiorcy. W przypadku gdy właściwy organ postanowi nie przeprowadzać takich kontroli, odbiorca powinien mieć możliwość natychmiastowego wysłania produktu ze swojego zakładu.
- (9) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenie wykonawcze (UE) 2018/274.
- (10) Środki przewidziane w niniejszym rozporządzeniu są zgodne z opinią Komitetu ds. Wspólnej Organizacji Rynków Rolnych,

PRZYMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

W rozporządzeniu wykonawczym (UE) 2018/274 wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 27 wprowadza się następujące zmiany:

a) ustęp 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W celu utworzenia analitycznej bazy danych izotopowych, o której mowa w art. 39 rozporządzenia delegowanego (UE) 2018/273, państwa członkowskie zapewniają, aby próbki świeżych winogron, które mają być analizowane przez wyznaczone laboratoria państw członkowskich, były pobierane, poddawane obróbce i przetwarzane na wino zgodnie z instrukcjami określonymi w części I załącznika III do niniejszego rozporządzenia.”;

b) ustęp 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Liczbę próbek, jakie należy pobrać co roku z przeznaczeniem do analitycznej bazy danych, określono w części II załącznika III. Przy wyborze próbek uwzględnia się zarówno położenie geograficzne winnic w państwach członkowskich określonych w wykazie zawartym w części II załącznika III, jak i odsetek win z chronioną nazwą pochodzenia lub chronionym oznaczeniem geograficznym w poszczególnych państwach członkowskich lub regionach. Co roku przynajmniej 25 % próbek pobiera się z tych samych działek co w roku poprzednim.”;

c) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„3a) W stosownych przypadkach państwa członkowskie mogą postanowić, że próbki winogron uprawianych do produkcji win z ChNP lub ChOG mogą być pobierane przez podmiot zarządzający ChNP lub ChOG. W takich przypadkach pobieranie próbek koordynują wyznaczone laboratoria państw członkowskich zgodnie z instrukcjami określonymi w części I sekcja A załącznika III.”;

d) ustęp 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Laboratoria przekazują ERC-CWS zgromadzone dane wraz z kopią sprawozdania z analizy oraz wyniki i interpretację analiz wraz z kopią arkusza zawierającego opis, drogą elektroniczną, nie później niż do dnia [31 października] roku następującego po zbiorze winogron.”;

e) ust. 7 lit. e) otrzymuje brzmienie:

„bez zbędnej zwłoki lub kosztów udostępniają dokumentację podmiotom, które wygenerowały informacje zawarte w dokumentacji, aby umożliwić skorygowanie ewentualnych nieścisłości.”;

2) w art. 28 wprowadza się następujące zmiany:

a) tytuł otrzymuje brzmienie:

„Przekazywanie informacji zawartych w analitycznej bazie danych w przypadku podejrzenia niezgodności z przepisami Unii dotyczącymi sektora wina”;

b) ustęp 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Jeżeli jest to konieczne do celów naukowych, statystycznych, kontroli lub sądowych w należycie uzasadnionych przypadkach, informacje, o których mowa w ust. 1, jeżeli są reprezentatywne, mogą zostać udostępnione na żądanie właściwym organom wyznaczonym przez państwa członkowskie w celu zapewnienia zgodności z przepisami Unii dotyczącymi sektora wina oraz sądom krajowym. Informacje te wykorzystuje się wyłącznie do celów, do których są one wymagane, i traktuje się je jako poufne.”;

c) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„2a. W przypadku kontroli w państwie członkowskim, w odniesieniu do której potrzebne są dane referencyjne z analitycznej bazy danych izotopowych dotyczące wina wyprodukowanego w innym państwie członkowskim, właściwy organ państwa członkowskiego zwraca się do ERC-CWS o skontaktowanie się z wyznaczonym laboratorium państwa członkowskiego, w którym produkowane jest wino będące przedmiotem dochodzenia, w celu zweryfikowania podejrzenia z wykorzystaniem wszystkich dostępnych odpowiednich danych. W ciągu 1 miesiąca od daty otrzymania wniosku wspomniane wyznaczone laboratorium weryfikuje, czy dane wino jest zgodne z przepisami Unii dotyczącymi sektora wina. Jeżeli z należycie uzasadnionych powodów nie można dotrzymać tego terminu, wyznaczone laboratorium informuje o tym odpowiednio ERC-CWS, a następnie ERC-CWS:

(i) pozyskuje odpowiednie dane referencyjne dotyczące pomiarów izotopowych odnoszące się do danego wina z analitycznej bazy danych izotopowych i przekazuje je organowi występującemu z wnioskiem, lub

- (ii) jeżeli odpowiednich danych referencyjnych dotyczących pomiarów izotopowych nie można pozyskać z analitycznej bazy danych izotopowych, lecz wymagane próby są udostępniane ERC-CWS na jego wniosek, zapewnia organowi występującemu z wnioskiem wsparcie analityczne, w tym wyniki odpowiednich pomiarów izotopowych odnoszących się do danego wina;

ma to miejsce w ciągu 1 miesiąca od momentu, gdy stało się jasne, że nie można dotrzymać pierwotnego terminu. W obu przypadkach odpowiednie dane dotyczące pomiarów izotopowych są interpretowane i dostarczane najpóźniej w ciągu 2 miesięcy od daty otrzymania wniosku przez właściwy organ państwa członkowskiego, w którym wyprodukowano podejrzane wino.”;

- d) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„4. ERC-CWS publikuje, w sposób anonimowy, roczne sprawozdanie dotyczące głównych wyników w odniesieniu do wniosków otrzymanych zgodnie z ust. 1 i 2 oraz głównych ustaleń z kontroli przeprowadzonych przez państwa członkowskie na ich terytorium z wykorzystaniem analitycznej bazy danych izotopowych. ERC-CWS zapewnia, aby sprawozdanie to nie zawierało żadnych szczególnie chronionych informacji handlowych. Ustalenia te zgłasza się ERC-CWS przed końcem marca roku następującego po okresie sprawozdawczym, a ERC-CWS publikuje sprawozdanie w ciągu 2 miesięcy.”;

- e) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 32a

Kontrole nieopakowanych produktów sektora wina

W przypadku przywozu nieopakowanych produktów sektora wina nieobjętych systemem komputerowym lub systemem informatycznym, o których mowa w art. 14 ust. 1 rozporządzenia delegowanego (UE) 2018/273, w celu umożliwienia kontroli właściwy organ państwa członkowskiego, w którym znajduje się miejsce rozładunku, może zażądać od odbiorców przesyłek nieopakowanych produktów sektora wina przechowywania tych przesyłek w miejscu rozładunku w ich zakładzie przez okres nieprzekraczający 10 dni roboczych. Odbiorcy nie mogą wysłać ani przekazywać przesyłki, z której w tym okresie właściwy organ pobrał próbki, ani nią manipulować, dopóki nie zostaną poinformowani o wynikach kontroli.

Na wniosek odbiorców właściwy organ, w przypadku gdy postanowi nie przeprowadzać kontroli danej przesyłki, zezwala na wysyłkę przesyłki przed upływem okresu, o którym mowa w akapicie pierwszym.”.

Artykuł 2

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie siódmego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 18 czerwca 2021 r..

W imieniu Komisji
Ursula VON DER LEYEN
Przewodnicząca